

Ministerieel besluit betreffende het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Ranst van 20 november 2023 houdende de goedkeuring van de 'zaak van de wegen' binnen een omgevingsvergunningsaanvraag houdende de realisatie van een autoluwe woonwijk met 28 gezinswoningen aan de Knodbaan 7 te 2520 Oelegem met als kenmerk OMV_2023079816.

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen (hierna: "Decreet Gemeentewegen");
- het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, artikel 31/1, ingevoegd bij het decreet van 3 mei 2019 (hierna: "Omgevingsvergunningsdecreet");
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering; artikel 13/1 Ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2017 en vervangen bij besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 en gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 9 juli 2021.

Juridisch kader

In het kader van de omgevingsvergunningsaanvraag met nr. OMV_2023079816 heeft de gemeenteraad van de gemeente Ranst op 20 november 2023 een goedkeurende beslissing genomen over de 'zaak van de wegen'. De vergunningsaanvraag heeft als voorwerp om een autoluwe woonwijk te realiseren met 28 grondgebonden woningen, met aanleg van infrastructuur en met aanleg van een nieuwe wegenis gelegen te Knodbaan 7, 2520 Oelegem.

In navolging van deze goedkeurende beslissing door de gemeenteraad van de gemeente Ranst heeft het college van burgemeester en schepenen op 14 december 2023 beslist om de vergunning (met kenmerk: OMV_2023079816) voorwaardelijk te verlenen.

De omgevingsvergunningsaanvraag heeft betrekking op percelen gelegen te Knodbaan 7, 2520 Oelegem en zijn kadastraal gekend onder Afdeling 2, Sectie A, nrs. 440F, 440G, 440E en 439.

De omgevingsvergunningsaanvraag heeft als voorwerp om een autoluwe wijk te realiseren met 28 grondgebonden woningen, waarbij de woningen geclusterd zullen worden in totaal 10 clusters. Acht van deze clusters zullen drie woningen bevatten, waarvan twee halfopen en een gesloten woning, en twee van deze clusters zullen twee woningen bevatten, zijnde

beiden halfopen bebouwingen. Daarnaast wordt ook voorzien in totaal 43 parkeerplaatsen, met de aanleg van nieuwe wegenis en de daar bijhorende infrastructuur.

Gelet op de inhoud van het voorliggende dossier wordt de geïntegreerde procedure zoals vervat in artikel 12, §2, van het Decreet Gemeentewegen en artikel 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet gevolgd. Waarbij aan het aanvraagdossier geen document gevoegd werd dat expliciet de titel draagt als 'rooilijnplan', doch wel een inplantingsplan aanwezig is met de naam "BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand" waarop de nieuwe ontworpen rooilijn weergegeven wordt.

Per beveiligde zending op 19 januari 2024, werd door de beroepsindieners, zoals navolgend weergegeven, een georganiseerd administratief beroep ingediend tegen het besluit van de gemeenteraad van Ranst van 20 november 2023. Op zelfde datum en gelijktijdig werd op 19 januari 2024 door de beroepsindieners tevens een georganiseerd bestuurlijk beroep ingediend tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Ranst van 14 december 2023, bij de deputatie van de provincie Antwerpen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de weginfrastructuur en het beleid, heeft het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad van Ranst van 20 november 2023 onderzocht op zijn ontvankelijkheid en volledigheid, rekening houdend met de ter zake geldende wettelijke bepalingen, in het bijzonder met het Decreet Gemeentewegen.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Door middel van beveiligde zending dd. 19 januari 2024 wordt beroep ingediend tegen het besluit van de gemeenteraad van Ranst van 20 november 2023 door volgende personen:
 - De heer **Jelle KLEIN** en mevrouw **AN DE KONINCK**, beiden wonende te Muizenheuvelstraat 91 te 2520 Oelegem;
 - Mevrouw **Eva VAN DYCK**, wonende te Muizenheuvelstraat 86 te 2520 Oelegem;
 - De heer **Merijn VAN RIEL**, wonende te Muizenheuvelstraat 84 te 2520 Oelegem;
 - De heer **Bruno SOMERS** en mevrouw **Tiffany MEES**, beiden wonende te Muizenheuvelstraat 67 te 2520 Oelegem;
 - Mevrouw **Lien OUDERMANS**, wonende te Muizenheuvelstraat 66 te 2520 Oelegem;
 - De heer **Kris HAVERMANS** en mevrouw **Patricia BASTENIE**, beiden wonende te Muizenheuvelstraat 65 te 2520 Oelegem;
 - De heer **Paul BAETS**, wonende te Knodbaan 9 te 2520 Oelegem;
 - Mevrouw **Katoo SEYNAEVE**, wonende te Knodbaan 4 te 2520 Oelegem;
 - De heer **Hannes DE WINTER** en mevrouw **Caroline HENDRICKX**, beiden wonende te Rundvoortstraat 85A te 2520 Oelegem;

Allen vertegenwoordigd en bijgestaan door Mr. Reiner TIJS en Mr. Joëlle GILLEMOT, advocaten bij Forum Advocaten BV, met kantoren te Stijfselrui 48 bus 101 te 2000 Antwerpen, waar keuze van woonplaats verricht wordt.

(Hierna: "beroepsindieners")

- Het beroep wordt ingediend op grond van artikel 31/1 van het Omgevingsvergunningsdecreet van 25 april 2014.

Onderzoek van de ontvankelijkheid

Overeenkomstig artikel 31/1, §2 van het Omgevingsvergunningsdecreet wordt het beroep op straffe van onontvankelijkheid met een beveiligde zending ingediend bij de Vlaamse Regering binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op:

- 1° de dag na de datum van de betekening van de bestreden beslissing voor die personen of instanties aan wie de beslissing betekend wordt;
- 2° de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn als de omgevingsvergunning in eerste administratieve aanleg stilzwijgend geweigerd wordt;
- 3° de dag na de eerste dag van de aanplakking van de bestreden beslissing in de overige gevallen.

Daarnaast bezorgt de indiener op straffe van onontvankelijkheid gelijktijdig met de beveiligde zending van het beroep aan de Vlaamse Regering, een afschrift van het beroepschrift met een beveiligde zending aan het college van burgemeester en schepenen en aan de bevoegde beroepsinstantie, zoals vermeld in artikel 52.

- Het beroep werd ingediend met een beveiligde zending.
- Een afschrift van het beroepschrift werd aan het college van burgemeester en schepenen van Ranst en aan de deputatie van de provincie Antwerpen bezorgd.
- Beroepsindieners diende gelijktijdig een beroep in bij de deputatie van de provincie Antwerpen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Ranst van 14 december 2023.
- Het ingediende beroep is tijdig ingesteld.

Het ingediende beroep is **ontvankelijk**.

Onderzoek van de gegrondheid

Voorafgaand:

Overeenkomstig artikel 31/1, §1 van het Omgevingsvergunningsdecreet kan een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering tegen het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg.

Voorts is het zo dat overeenkomstig artikel 31/1, §5 van het Omgevingsvergunningsdecreet het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg alleen kan worden vernietigd in de volgende gevallen:

- 1° wegens strijdigheid met het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen;
- 2° wegens strijdigheid met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen, en in voorkomend geval het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6 van hetzelfde decreet;
- 3° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

In de mate in het beroepsschrift dd. 12 januari 2024 door beroepsindieners kritieken worden geuit die (1) niet gericht zijn tegen een beslissing van de gemeenteraad zoals bedoeld in artikel 31/1, §1 van het Omgevingsvergunningsdecreet dan wel (2) kritieken betreffen die overeenkomstig artikel 31/1, §5 van het Omgevingsvergunningsdecreet geenszins tot de vernietiging van deze beslissing kunnen leiden, worden deze punten van kritiek niet onderzocht.

Ten gronde:

- Overwegende dat de Vlaamse Regering niet de bevoegdheid heeft om het besluit over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg volledig te beoordelen, maar gebonden is aan de toetsingsgronden uit het Decreet Gemeentewegen.

Overwegende dat de beslissing van de gemeenteraad overeenkomstig artikel 3 van het Decreet Gemeentewegen het doel moet nastreven om de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van de gemeentewegen te vrijwaren en te verbeteren, in het bijzonder om aan de huidige en toekomstige behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen.

Daartoe voert de gemeente een geïntegreerd beleid, onder meer gericht op:

1° de uitbouw van een veiligheid wegennet op lokaal niveau;

2° de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen, zowel op recreatief als op functioneel vlak

Overwegende dat de beslissing van de gemeenteraad overeenkomstig artikel 4 van het Decreet Gemeentewegen minimaal rekening moet houden met de volgende principes:

1° wijzigingen van het gemeentelijk wegennet staan steeds ten dienste van het algemeen belang;

2° een wijziging, verplaatsing of afschaffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende wordt gemotiveerd;

3° de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen worden steeds in acht genomen;

4° wijzigingen aan het wegennet worden zo nodig beoordeeld in een gemeentegrensoverschrijdend perspectief;

5° bij de afweging voor wijzigingen aan het wegennet wordt rekening gehouden met de actuele functie van de gemeenteweg, zonder daarbij de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen.

- Overwegende dat de beroepsindieners in een **eerste beroepskritiek** een schending aanbrengen van de artikelen 12, §2 en 16 van het Decreet Gemeentewegen.

De beroepsindieners menen daarbij in eerste instantie dat het aanvraagdossier geen rooilijnplan bevat zoals bedoeld in artikel 2, 5^e, van het Decreet Gemeentewegen, waardoor de procedure vereiste van artikel 12, §2 van het Decreet Gemeentewegen niet vervuld is.

- De Vlaamse Regering stelt in casu vast dat de bestreden beslissing een beslissing aangaande de 'zaak van de wegen' uitmaakt, die tot stand is gekomen op grond van artikel 31, §1, van het Omgevingsvergunningsdecreet. Waarbij de gemeenteraad van de gemeente Ranst zich met de bestreden beslissing uitgesproken heeft over de ligging, breedte en de uitrusting van de nieuwe gemeenteweg die aangelegd zal worden ter ontsluiting van de nieuwe autoluwe woonwijk.

Overeenkomstig artikel 12, §2, eerste lid van het Decreet Gemeentewegen kan, per uitzondering, een wijziging aan het gemeentelijk wegennet plaatsvinden op geïntegreerde wijze met de behandeling van de ingediende omgevingsvergunningsaanvraag.

Deze 'geïntegreerde' proceduremogelijkheid van artikel 12, §2, eerste lid van het Decreet Gemeentewegen dient echter beperkend te worden geïnterpreteerd, gelet deze een uitzondering uitmaakt op de reguliere procedure waartoe rooilijnplannen tot stand komen zoals opgenomen in de artikelen 16 – 19 van het Decreet Gemeentewegen. Dit zoals ook reeds uitdrukkelijk bevestigd werd door o.a. het Grondwettelijk Hof en de Raad van State (GwH 18 januari 2024, nr. 8/2024; RvS 17 januari 2023, nr. 255.504).

Artikel 12, §2, van het Decreet Gemeentewegen bepaalt zelf reeds enkele beperkende toepassingsvoorwaarden die vervuld moeten worden opdat de geïntegreerde procedure toegepast kan worden:

"§ 2. In afwijking van artikel 11 kan de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg met overeenkomstige toepassing van artikel 31 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning opgenomen worden in een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, voor zover die wijziging past in het kader van de realisatie van de bestemming van de gronden. Die mogelijkheid geldt voor zover het aanvraagdossier een ontwerp van rooilijnplan bevat dat voldoet aan de bij en krachtens dit decreet gestelde eisen op het vlak van de vorm en inhoud van gemeentelijke rooilijnplannen of voor zover het een grafisch plan met aanduiding van de op te heffen rooilijn bevat."

Vereist aldus, overeenkomstig artikel 12, §2 van het Decreet Gemeentewegen, is dat de omgevingsvergunningsaanvraag een ontwerp van een rooilijnplan bevat dat voldoet aan de decretale vereisten die daartoe gesteld worden in artikel 16, §2 en §3 van het Decreet Gemeentewegen.

Artikel 16, §2 en §3 van het Decreet Gemeentewegen vereisen dat het rooilijnplan minimaal volgende inhoudelijke elementen bevat:

*"§ 2. Het gemeentelijk rooilijnplan bevat minstens de volgende elementen:
1° de actuele en toekomstige rooilijn van de gemeenteweg;
2° de kadastrale vermelding van de sectie, de nummers en de oppervlakte van de getroffen kadastrale percelen en onroerende goederen;
3° de naam van de eigenaars van de getroffen kadastrale percelen en onroerende*

goederen volgens kadastrale gegevens of andere gegevens die voor het gemeentebestuur beschikbaar zijn.

Een gemeentelijk rooilijnplan kan ook een achteruitbouwstrook vastleggen.

§ 3. In voorkomend geval bevat het rooilijnplan de volgende aanvullende elementen:

1° een berekening van de eventuele waardevermindering of waardevermeerdering van de gronden ten gevolge van de aanleg, wijziging of verplaatsing van een gemeenteweg overeenkomstig artikel 28;
2° de nutsleidingen die door de wijziging of verplaatsing van de gemeenteweg op private eigendom zullen liggen."

Hoewel artikel 16, §4 van het Decreet Gemeentewegen toelaat dat de Vlaamse Regering nadere en aanvullende regels kan uitbrengen inzake de inhoudelijke elementen die weergegeven moeten worden op een rooilijnplan, heeft de Vlaamse Regering hiervan tot op heden nog geen gebruik gemaakt. De vereisten van artikel 16, §2 en 3 van het Decreet Gemeentewegen gelden aldus onverkort.

- De beroepsindieners menen hierbij in eerste instantie dat aan het aanvraagdossier geen rooilijnplan gevoegd werd zoals bedoeld en vereist door artikel 12, §2, eerste lid van het Decreet Gemeentewegen.

Zo stellen de beroepsindieners dat het definitief goedgekeurde rooilijnplan nooit deel uitgemaakt heeft van het aanvraagdossier, waarvan de stukken online teruggevonden konden worden op het Omgevingsloket.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de gemeenteraad van de gemeente Ranst het rooilijnplan met als titel "*BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand_ontworpen rooilijnen*" heeft goedgekeurd. Dit werd opgenomen in het administratief dossier en wordt ook door de beroepsindieners aangebracht in hun eerste stuk.

In eerste instantie merkt de Vlaamse Regering op dat het goedgekeurde rooilijnplan met als titel "*BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand_ontworpen rooilijnen*" afwijkt met het inplantingsplan dat deel uitmaakt van het vergunningsdossier en dat als titel "*BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand*" draagt.

Op het plan "*BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand_ontworpen rooilijnen*" wordt de nieuwe rooilijn aangeduid met een ononderbroken rode lijn, en op het plan "*BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand*" wordt dit aangeduid met een onderbroken rode lijn. Waarbij ook de 'knik' aan de linkerbovenhoek verschilt tussen beide plannen.

In tweede instantie lijken deze afwijkingen echter verklaard te kunnen worden door mailverkeer uitgaande van de gemeente Ranst en zoals aangebracht door de beroepsindieners. Waaruit immers blijkt dat het eerste vermelde plan een 'verduidelijking' betreft van het tweede vermelde plan, die aangebracht werd door de omgevingsambtenaar om zo de bedoelde rooilijnen duidelijker weer te geven.

Bijgevolg blijkt hieruit dat het onderliggende plan, zijnde dit met de als titel "BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand", aanzien werd als 'rooilijnplan' dat gevoegd werd bij de omgevingsvergunningsaanvraag in de zin van artikel 12, §2, eerste lid van het Decreet Gemeentewegen.

Hoewel het ongebruikelijk is dat er nog ambtshalve 'verduidelijkingen' aangebracht worden aan een rooilijnplan, vermoedelijk om de duidelijkheid ten goede te komen, neemt dit niet weg dat deze 'verduidelijkingen' niets meer dan dat zijn, en het plan met als titel "BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand" uiteindelijk als 'rooilijnplan' aan het dossier gevoegd werd.

Overwegende dat uit het ontvangen administratief dossier – dat een integrale afdruk bevat van alle stukken die beschikbaar zijn op het Omgevingsloket – van de gemeente Ranst blijkt dat het rooilijnplan, in toepassing van artikel 12, §2, van het Decreet Gemeentewegen, met als titel "BA_totaal project_I_N_02_inplanting nieuwe toestand" gevoegd werd in de omgevingsvergunningsaanvraag en ook geplaatst werd op het Omgevingsloket. Hetgeen bovendien door de beroepsindieners impliciet erkend wordt, doordat zij zelf aangeven dat dit plan goedgekeurd werd door het college van burgemeester en schepenen.

Hoewel deze gang van zaken ongebruikelijk voorkomt, bevatten de artikelen 11 en 16 van het Decreet Gemeentewegen geen decretale verplichting aangaande de 'vorm' waarin het rooilijnplan opgesteld moet worden. Als zodanig is er geen decretale verplichting om een afzonderlijk plan met als titel 'rooilijnplan' op te nemen in de vergunningsaanvraag, te meer de Vlaamse Regering hierover ook geen bijkomende vereisten over in het leven geroepen heeft in toepassing van artikel 16, §4 van het Decreet Gemeentewegen.

De beroepsindieners kunnen aldus niet gevolgd worden wanneer zij stellen dat het aanvraagdossier geen rooilijnplan zou bevatten.

- De beroepsindieners menen in tweede instantie dat het rooilijnplan niet de vereiste inhoudelijke vermeldingen bevat zoals vereist door artikel 16, §§2-3 van het Decreet Gemeentewegen. In het bijzonder vanwege het gebrek aan weergave van de bestaande, of huidige feitelijke, rooilijnen.

Samen met de beroepsindieners moet vastgesteld worden dat het rooilijnplan enkel een weergave bevat van de 'ontworpen rooilijn' en geenszins een weergave bevat van de actuele rooilijn, die conform de Raad van State als volgt geïnterpreteerd moet worden:

"Het begrip moet dan ook in zijn gebruikelijke betekenis worden begrepen, met name dient hieronder te worden verstaan de op het ogenblik bestaande rooilijn, dit is, ofwel, zo deze voorhanden is, de bestaande wettelijk vastgestelde rooilijn, ofwel, bij ontstentenis van een wettelijk vastgestelde rooilijn, de feitelijke grens tussen de openbare weg en de aangelande eigendommen." (RvS 15 januari 2013, nr. 222.063.)

Waarbij de weergave van deze 'actuele' rooilijn van pertinent belang is voor de belanghebbenden om te kunnen inschatten wat de impact is van de wijzigingen aan

het gemeentelijk wegennet. Zodanig door alle betrokken partijen met kennis van zaken beslist kan worden, en door alle belanghebbenden met kennis van zaken hun recht op inspraak ten volle kunnen laten gelden (RvS 23 februari 2024, nr. 258.904; RvS 15 januari 2013, nr. 222.063).

Door de 'actuele' rooilijn niet duidelijk weer te geven op het rooilijnplan, voldoet dit niet aan de decretale vereisten van artikel 16, §2, 1^e van het Decreet Gemeentewegen, en dringt een vernietiging op grond van artikel 31/1, §5, 1^e en 3^e zich op.

De eerste beroepskritiek is **in de gegeven mate gegrond**.

- Gelet op de omstandigheid dat de eerste beroepskritiek, zoals geformuleerd door de beroepsindieners, als gedeeltelijk gegrond beschouwd wordt, leidt dit reeds tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

De overgebleven beroepsargumenten zullen daarbij ondergeschikt en beknopter besproken worden, aangezien deze niet kunnen leiden tot een ruimere vernietiging van de bestreden beslissing.

- Overwegende dat de beroepsindieners in een **tweede beroepskritiek** een schending aanbrengen van artikel 12, §2 van het Decreet Gemeentewegen doordat een deel van de aanpassingen aan het gemeentelijk wegennet niet gelegen zijn op percelen van de vergunningsaanvrager.

De beroepsindieners menen uit de arresten van de Raad van State van respectievelijk dd. 11 juni 2021 (nr. 250.878) en dd. 20 mei 2022 (nr. 253.831) af te leiden dat de wegen die het voorwerp uitmaken van een procedure op grond van artikel 12, §2 van het Decreet Gemeentewegen, volledig gelegen dienen te zijn op de percelen van de vergunningsaanvrager.

Waar toe de beroepsindieners de mening zijn toegedaan dat dit in casu het geval niet is, gelet een gedeelte van de Knodbaan en Rundvoorstraat niet gelegen zijn op terreinen van de vergunningsaanvrager maar behoren tot het openbaar domein.

- De Vlaamse regering wenst eraan te herinneren dat de procedurele mogelijkheid van artikel 12, §2, van het Decreet Gemeentewegen juncto artikel 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet een afwijking inhoudt van de 'normaal' te doorlopen procedure.

Vanwege het 'afwijkend' en 'uitzonderlijk' karakter van de geïntegreerde mogelijkheid, zoals vervat in artikel 12, §2, van het Decreet Gemeentewegen, dient het toepassingsgebied beperkend geïnterpreteerd te worden. Dit zoals ook reeds uitdrukkelijk bevestigd werd door o.a. het Grondwettelijk Hof en de Raad van State (GwH 18 januari 2024, nr. 8/2024; RvS 17 januari 2023, nr. 255.504).

Daartoe heeft de Raad van State recent, zijnde in een arrest van 20 mei 2022 (nr.253.831), verduidelijkt dat de procedurele mogelijkheid van artikel 12, §2, van het Decreet Gemeentewegen pas mogelijk is voor zover de aanpassingen aan de

gemeentewegen betrekking hebben op 'het terrein waarop de omgevingsvergunningsaanvraag betrekking heeft'.

Waartoe de Raad van State verduidelijkt heeft dat hiermee de kadastrale afbakening van de vergunningsaanvraag bedoeld wordt:

*"Op 30 maart 2020 dient de verkavelaar bij de gemeente Nijlen een aanvraag in voor een omgevingsvergunning voor "het oprichten van 2 meergezinswoningen met elk 9 woonegelegenheden met ondergrondse parkeergelegenheid en bergingen, oprichten afzonderlijke fietsenberging/berging en kappen van bomen" op de percelen Pastoriestraat 26 en 26/c, kadastraal bekend als afdeling 3, sectie D, nrs. 132/d3, 132/c3, 133/a, 135/a4 en 135/z3 (hierna: **het terrein van de omgevingsvergunningsaanvraag**).*

(...)

*Uitzonderlijk laat artikel 12, § 2, van het gemeentewegendecreet toe af te wijken van de reguliere procedure van de artikelen 16 tot 19 van het Decreet Gemeentewegen, door meer bepaald de creatie of wijziging van een gemeenteweg op te nemen in een omgevingsvergunningsaanvraag (hierna: de afwijkingsmogelijkheid van artikel 12, § 2, van het gemeentewegendecreet). Van deze afwijkingsmogelijkheid kan in beginsel **enkel gebruik worden gemaakt** voor wegen die gelegen zijn op **het terrein waarop de omgevingsvergunningsaanvraag betrekking heeft.**"*

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat de vergunningsaanvraag betrekking heeft op de percelen kadastraal gekend als zijnde Afdeling 2, Sectie A, nrs. 439, 440E, 440G en 440F.

Uit het rooilijnplan dat gevoegd wordt bij de vergunningsaanvraag blijkt dat de vergunningsaanvrager de intentie heeft, die ook goedgekeurd wordt door de gemeenteraad van de gemeente Ranst, om de rooilijnen van de Knodbaan en de Rundvoortstraat te verbreden zodanig de nieuwe rooilijn komt te liggen op de terreinen die in de omgevingsvergunningsaanvraag begrepen worden.

De beroepsindieners lijken met hun beroepskritiek een lezing te geven aan de inhoud van de Raad van State arresten die niet overeenstemt met de bedoeling van het Decreet Gemeentewegen. In beide arresten van de Raad van State betrof het de situatie waarbij de vergunningsaanvrager een nieuwe weg voorzag buiten de contouren van zijn omgevingsvergunningsaanvraag, waardoor een negatieve impact ontstond op de percelen van de toenmalig verzoekende partij.

In casu wordt er geen nieuwe wegenis aangelegd op de percelen die niet inbegrepen zijn in de vergunningsaanvraag, maar wordt het bestaande openbaar domein en de bestaande wegenis uitgebreid tot op de percelen van de vergunningsaanvrager. Waarbij de gehele 'verbreding' of 'wijziging' van de gemeentewegen gelegen is op de percelen van de vergunningsaanvrager, en aldus binnen de contouren van de voorliggende vergunningsaanvraag.

Immers bevindt de 'wijziging' aan de gemeentewegen zich integraal op de percelen van de vergunningsaanvraag, waardoor de geïntegreerde procedure van artikel 12, §2 van het Decreet Gemeentewegen toegepast kan worden.

Gelet op het voorgaande moet worden besloten dat in de bestreden beslissing geen ongeoorloofd gebruik werd gemaakt van de geïntegreerde procedure conform artikel 12, §2 Decreet Gemeentewegen.

De tweede beroepskritiek is **ongegrond**.

- Overwegende dat de beroepsindieners in een **derde beroepskritiek** een schending aanbrenge van artikel 31, §1 van het Omgevingsvergunningsdecreet doordat de bestreden beslissing geen concrete beoordeling bevat van de ligging, breedte en uitrusting van alle in de aanvraag begrepen gemeentewegen.

Dit omdat er in het 'binnengebied' van de vergunningsaanvraag meerdere trage verbindingen gerealiseerd worden die (i) niet opgenomen worden in het rooilijnplan en (ii) waarover de gemeenteraad ook geen uitspraak doet in de zin van artikel 31, §1 van het Omgevingsvergunningsdecreet.

Daarnaast wordt op het gevoegde rooilijnplan een 'ontworpen rooilijn' weergegeven voor de Muizenheuvelstraat, maar wordt hierover in de bestreden beslissing geen uitspraak gedaan.

- De Vlaamse regering beschikt slechts over een beperkt annulatietoezicht zoals opgenomen in artikel 31/1 van het Omgevingsvergunningsdecreet. (GwH 18 januari, nr. 9/2024; GwH 7 oktober 2021, nr. 130/2021)

Dit 'beperkt' annulatietoezicht houdt slechts een wettigheidstoezicht is, waarbij de Vlaamse regering niet over de vereiste bevoegdheid beschikt om haar beslissing in de plaats te stellen van de bestreden beslissing, noch zij met 'volle rechtsmacht' een beslissing kan nemen.

Het annulatietoezicht is tevens beperkt tot de volgende limitatief opgenomen vernietigingsgronden in artikel 31/1, §5, van het Omgevingsvergunningsdecreet:

"§ 5. Het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan alleen worden vernietigd:

1° wegens strijdigheid met het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen;

2° wegens strijdigheid met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen, en in voorkomend geval het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6 van hetzelfde decreet;

3° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste."

Als zodanig beschikt de Vlaamse regering aldus over een – beperkt – wettigheidstoezicht, vergelijkbaar met de toetsingsbevoegdheid van de Raad van State, waarbij het de Vlaamse regering niet toegelaten is de opportuniteit van een

beslissing te gaan beoordelen (RvS 10 september 2020, nr. 248.244; RvS 17 februari 2009, nr. 190.584; RvS 29 mei 2008, nr. 183.523; RvS 26 november 2002, nr. 112.905).

Aangezien een goedkeurende beslissing over de 'zaak van de wegen' een verordenende strekking heeft, is hierop de materiële motiveringsverplichting van toepassing en niet de formele motiveringsplicht (RvS 7 november 2017, nr. 239.792; RvS 4 oktober 2016, nr. 235.964).

Dit betekent dat de motieven die de bestreden beslissing dienen te ondersteunen en dragen, deel moeten uitmaken van het administratief dossier en niet noodzakelijk expliciet veruitwendigd moeten worden in de tekst van de bestreden beslissing zelf (RvS 2 mei 2018, nr. 241.351; RvS 21 december 2010, nr. 209.984).

- Overeenkomstig artikel 31, §1, van het Omgevingsvergunningsdecreet dient de gemeenteraad zich uit te spreken over de ligging, breedte en uitrusting alsook dient er op voldoende wijze rekening gehouden te worden met de doelstellingen en principes van de artikelen 3, 4 en in voorkomend geval artikel 6 van het Decreet Gemeentewegen.

Uit nazicht van de bestreden beslissing moeten de beroepsindieners bijgetreden worden dat er geen volledige in concreto beoordeling voorligt in de zin van artikel 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet.

Zo bevat de bestreden beslissing immers volgende motivering:

In verschillende verkavelingsvergunningen, stedenbouwkundige en omgevingsvergunningsaanvragen langs Knodbaan en Rundvoortstraat werd de standaard rooilijnbreedte van 12 meter als basis gehanteerd voor de individuele bepalingen voor grondafstand.

Langs de Knodbaan wordt in dit dossier een standaard rooilijnbreedte van 12 meter voorzien, zoals aan de overkant van de straat reeds werd goedgekeurd bij de daar geldende verkaveling met nummer 101/209 (vergund door het college van burgemeester en schepenen op 12 oktober 1987).

Langs de Rundvoortstraat moet de rooilijn overeenkomstig de reeds gerealiseerde rooilijn op het zuidelijk gelegen perceel worden doorgetrokken. Op deze zuidelijk liggende percelen werd op 6 juni 2007 door het college van burgemeester en schepenen een verkaveling met nummer 101/359(3) vergund waarbij een rooilijn op 8 meter uit de wegas gehanteerd. Tot aan de bocht moet deze lijn logischerwijs worden doorgetrokken. Na de bocht wordt opnieuw een rooilijnbreedte gehanteerd van 12 meter.

Hieruit blijkt dat de bestreden beslissing zich uitspreekt over de 'ligging' en de 'breedte' van respectievelijk de Knodbaan en de Rundvoortstraat, doch er geenszins enige beoordeling noch uitspraak terug te vinden is over de 'uitrusting' van de betrokken gemeentewegen. Zo wordt er geen enkele aandacht besteed aan de verharding, de materiaalkeuze, de overwelling(en) van de gracht, etc...

Bovendien moeten de beroepsindieners bijgetreden worden in hun vaststelling dat hoewel de bestreden beslissing zich uitspreekt over de 'ontworpen rooilijn' van de Knodbaan en Rundvoortstraat, dit geenszins het geval is voor de Muizenheuvelstraat. Dit terwijl voor deze laatste eveneens een 'ontworpen rooilijn' weergegeven wordt op het gevoegde rooilijnplan.

Hiervoor kan wel, zijnde zeer summier, een motivering teruggevonden worden in het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst. Aangezien hierin aangegeven wordt dat deze 'ontworpen rooilijn' reeds goedgekeurd werd op 29 oktober 1970.

Dat de beroepsindieners hierover geen informatie kunnen terugvinden in de beslissing van de gemeenteraad die zich op grond van artikel 8 van het Decreet Gemeentewegen exclusief dient uit te spreken over de 'zaak van de wegen' getuigt van enige onzorgvuldigheid waarmee het dossier behandeld werd.

Evenzeer hiermee de vaststelling gepaard gaat, zoals reeds opgemerkt bij de behandeling van de eerste beroepskritiek, dat het rooilijnplan zelf ook de nodige informatie ontbreekt, gelet met de aanduiding als 'ontworpen rooilijn' de indruk gewekt wordt dat een nieuwe rooilijn voorzien wordt voor de Muizenheuvelstraat.

Het kan immers niet de bedoeling zijn dat informatie aangaande de 'zaak van de wegen' terug te vinden is in het vergunningsbesluit, terwijl de bevoegdheid hiertoe toekomt aan de gemeenteraad.

- Gemeentewegen waarover de gemeenteraad zich moet uitspreken in het kader van artikel 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet zijn overeenkomstig artikel 2, 6° van het Decreet Gemeentewegen openbare wegen die onder het rechtstreekse en onmiddellijke beheer van de gemeente vallen, ongeacht de eigenaar van de grond.

Niet het eigendomsstatuut van de wegzate, maar wel de bestemming die eraan gegeven wordt, bepaalt het openbare karakter van een weg (Voorstel van decreet houdende de gemeentewegen, *Parl.St. VI.Parl.* 2018-19, nr. 1847/1, 14-15).

Betreffende de bevoegdheid van de gemeenteraad heeft de rechtspraak reeds verduidelijkt dat het de gemeenteraad niet toegestaan is haar beoordeling over de 'zaak van de wegen' te beperken tot hetgeen 'nodig' is om het vergunningsproject te realiseren, maar zij integendeel gehouden is hierover een volledige beoordeling uit te spreken. (RvS 7 november 2017, nr. 239.792.)

Het komt aldus toe aan de gemeenteraad om zich volledig uit te spreken over de 'zaak van de wegen', waarbij aldus een beoordeling dient voor te liggen van alle voorziene wijzigingen aan het gemeentelijk wegennet die in de vergunningsaanvraag inbegrepen zijn.

Aangezien het eigendomsstatuut aldus irrelevant is om uit te maken of er sprake is van een 'openbare weg', en dan in het bijzonder of er sprake is van een 'gemeenteweg' in de zin van artikel 2, 6° van het Decreet Gemeentewegen (of bij uitbreiding sprake is van een 'trage weg' in de zin van artikel 2, 10° van het Decreet Gemeentewegen), is het al dan niet potentieel openbaar gebruik van doorslaggevend belang.

De Vlaamse regering wenst erop te wijzen dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen een 'verruimde' lezing geeft aan het privaat karakter van een wegenis, waarbij o.a. aangelanden, bezoekers, afvalophaling en postbedeling nog steeds vallen onder het

begrip 'privaat verkeer'. Waarbij louter bedoeld wordt op privaat bestemmingsverkeer. Dit privaat bestemmingsverkeer dient vervolgens te blijken uit het geheel der elementen die deel uitmaken van het concrete dossier, waarbij o.a. de afsluitmogelijkheid van de wegenis van belang geacht wordt. (RvVb 6 mei 2021, nr. A-2021-0972; RvVb 28 juli 2015, nr. A/2015/0439).

Voorliggend wordt in de bestreden beslissing niet ingegaan op de trage verbindingen die gerealiseerd worden binnen het projectgebied, terwijl de motivatienota zoals gevoegd bij de vergunningsaanvraag duidelijk het volgende bevat:

- *"Groene doorsteken voor traag verkeer (voetgangers en fietsers) maken de gehele site doorwaadbaar voor bewoners, buurt, fauna en flora. Ook de tuinen, nieuwe woningen en bergingen zijn zo optimaal bereikbaar."*
- *"Er wordt namelijk een grote private groenzone met doorsteken voor traagverkeer langs alle zijden voorzien om de doorwaadbaarheid van het terrein en gebruik ervan maximaal te optimaliseren voor de omliggende buurt en zo het project maximaal te verweven met de omgeving."*

De beroepsindieners moeten bijgetreden worden dat met de motivatienota minstens de indruk gewekt wordt dat er een openbaar gebruik kan optreden van de voorziene trage verbindingswegen, met tevens het vermoeden dat het net de bedoeling uitmaakt om deze publiek toegankelijk te maken om zo een doorwaadbaar netwerk met de omgeving te creëren.

Gelet hierop is het dan ook bevreemdend dat de gemeenteraad van de gemeente Ranst zich niet uitspreekt over deze trage verbindingswegen. Dit terwijl uit het inplantingsplan en de motivatienota blijkt dat een openbaar gebruik mogelijk is van deze wegen, doch deze niet opgenomen worden in het gevoegde rooilijnplan.

Door dit niet te doen, heeft de gemeenteraad zich niet ten volle uitgesproken over de 'zaak van de wegen' zoals bedoeld in artikel 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet.

De derde beroepskritiek is **gegrond**.

- Overwegende dat de beroepsindieners in een **vierde beroepskritiek** aanvoeren dat er een schending voorligt van artikel 31, §1 van het Omgevingsvergunningsdecreet juncto de artikelen 3 en 4 van het Decreet Gemeentewegen.

Dit omdat de beroepsindieners van mening zijn dat de bestreden gemeenteraadsbeslissing op geen enkele wijze voldoende rekening houdt met de doelstellingen en principes van de artikelen 3 en 4 van het Decreet Gemeentewegen.

Zo zou de bestreden beslissing hiermee geen rekening houden, bevat deze geen formele motivering hierover en wordt onvoldoende rekening gehouden met de verkeersveiligheid, doordat de gevoegde mobiliteitsstudie uitgaat van cijfers van

2018 en er op heden mobiliteitsproblemen zullen ontstaan door de geplande wijzigingen aan het gemeentelijk wegennet.

- De Vlaamse Regering wenst er in eerste instantie op te wijzen dat de voorliggende bestreden beslissing een gemeenteraadsbeslissing uitmaakt over de 'zaak van de wegen' waarop louter de materiële motiveringsverplichting van toepassing is (RvS 7 november 2017, nr. 239.792; RvS 4 oktober 2016, nr. 235.964).

De gemeenteraad dient binnen haar beslissing over de 'zaak van de wegen' overeenkomstig artikel 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet en artikel 10 van het Decreet Gemeentewegen rekening te houden met de doelstellingen en principes van de artikelen 3 en 4 van het Decreet Gemeentewegen. Het volstaat dat uit de bestreden beslissing blijkt dat hiermee voldoende rekening gehouden werd (RvVb 23 september 2021, nr. A-2122-0067).

De Vlaamse Regering kan een gemeenteraadsbeslissing vernietigen wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste op grond van artikel 31/1, §5, 3e van het Omgevingsvergunningsdecreet.

Het gebrekkig of ontoereikend karakter van de materiële motieven kan aanleiding geven tot een vernietiging aangezien de motivering één van de belangrijkste voorschriften is van de bestreden beslissing (A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME en J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht*, Mechelen, Kluwer, 2021, 1256).

- De Vlaamse Regering dient samen met de beroepsindieners vast te stellen dat de motieven die deel uitmaken van de bestreden beslissing, en het administratief dossier, geen blijk geven dat op voldoende wijze rekening gehouden werd met de doelstellingen en principes van de artikelen 3 en 4 van het Decreet Gemeentewegen.

Zo blijkt niet waarom de vooropgestelde aanpassingen aan het gemeentelijk wegennet ten dienste zouden staan van het algemeen belang. De omstandigheid dat er reeds in het verleden grondafstanden gerealiseerd zouden zijn in overige gedeelten van de betrokken gemeentewegen, geeft nog geen blijk van motivering waarom het algemeen belang gediend is met de voorliggende aanpassingen.

Dit terwijl wanneer een beslissing genomen moet worden vanuit het algemeen belang (zoals vereist door artikel 4, 1^e van het Decreet Gemeentewegen) dit in de bestreden beslissing in concreto toegelicht moet worden (RvS 7 november 2017, nr. 239.792; RvS 16 oktober 1996, nr. 62.598).

En de bestreden beslissing dient aan te geven welke motieven, dan wel welke motieven aanleiding geven tot, aanwezig zijn om de voorliggende aanpassingen te gronden vanuit het algemeen belang om te komen tot een ruimtelijke doordacht wegennet (RvS 20 april 2021, nr. 250.345; RvS 1 juli 2020, nr. 247.984.).

Bovendien is het opvallend dat de bestreden beslissing ook niet ingaat op de verkeersveiligheid of de mobiliteitseffecten die zullen ontstaan met betrekking tot het gemeentelijk wegennet, terwijl zij hierover tevens dient uit te spreken (RvS 8 maart

2016, nr. 234.080; RvVb 20 oktober 2015, nr. A/1516/0122; RvVb 9 december 2014, nr. A/2014/0842).

Dit te onderscheiden van de mobiliteitseffecten met betrekking tot het projectniveau, dewelke tot de bevoegdheid van de vergunningverlenende overheid behoort. (RvVb 10 augustus 2023, nr. RvVb-A-2223-1153.)

Met betrekking tot de mobiliteitstoets stellen de beroepsindieners dat de daarin opgenomen gegevens verouderd zouden zijn, waardoor geen correct beeld meer geschapen kan worden van de actuele en toekomstige mobiliteitseffecten. Waartoe zij enkele argumenten met foto's aanbrengen in hun beroepsschrift. (RvS 19 maart 2019, nr. 243.979.)

De Vlaamse Regering dient echter op te merken dat zij slechts bevoegd is zich uit te spreken over de mobiliteitstoets, in de mate waarin de bestreden gemeenteraadsbeslissing hier rekening mee houdt. En dan in het bijzonder de vraagstelling of de gemeenteraad voldoende rekening heeft gehouden met de inhoud hiervan, dan wel de gemeenteraad zich op manifest foutieve stukken en/of argumenten baseert. Hoe de inhoud van de mobiliteitstoets zelf tot stand komt, en of de daarin vervatte cijfers correct berekend werden, komt niet toe aan de Vlaamse Regering. (RvVb 29 augustus 2017, nr. A/1617/1201)

Echter dient de Vlaamse Regering op te merken dat de bestreden beslissing geenszins getuigt van enige beoordeling van de verkeersveiligheid, de mobiliteit of de ontsluiting van het projectgebied en de aansluitende percelen. De bestreden beslissing spreekt zich enkel en alleen uit over de ligging en breedte van de wijziging, en houdt geenszins een beoordeling in van de doelstellingen en principes van de artikelen 3 en 4 van het Decreet Gemeentewegen, noch blijkt uit enige motieven en/of stukken van het administratief dossier dat hiermee rekening gehouden werd.

De vierde beroepskritiek is **gegrond**.

- Overwegende dat de beroepsindieners in een **vijfde beroepskritiek** een schending aanbrengen van artikel 47 van het Omgevingsvergunningsbesluit en artikel 31 van het Omgevingsvergunningsdecreet.

Dit omdat zij van mening zijn dat de bezwaren die betrekking hebben op de 'zaak van de wegen' niet behandeld werden door de gemeenteraad van de gemeente Ranst.

- Het openbaar onderzoek is een essentieel substantieel vormvoorschrift binnen de procedure tot het aanleggen, wijzigen of opheffen van een gemeenteweg.

Het openbaar onderzoek brengt immers de beoogde wijzigingen ter kennis aan het bredere publiek, zodanig zij met kennis van zaken kunnen beslissen om een bezwaar in te dienen zodanig de gemeenteraad met volheid van kennis kan oordelen (RvVb 14 oktober 2021, nr. RvVb-A-2122-0125; RvVb 28 juli 2022, nr. RvVb-A-2122-0984; RvVb 7 juni 2016, nr. RvVB/A/1516/1197).

Het recht van belanghebbenden en het publiek om een bezwaar in te dienen impliceert het recht om hun bezwaar behandeld te zien. Waarbij de gemeenteraad de (zorgvuldigheids-)plicht heeft om deze bezwaren op een ernstige en duidelijke wijze te behandelen, zonder dat de verplichting aanwezig is om de bezwaren in te willigen (RvS 16 september 2022, nr. 254.522; RvS 14 november 2014, nr. 229.171; RvS 20 september 2000, nr. 89.729).

Overeenkomstig de bepalingen die de geïntegreerde procedure procedureel regelen, dient de gemeenteraad rekening te houden met de bezwaren die ingediend werden tijdens het openbaar onderzoek en die betrekking hebben op de zaak der wegen en dient zij deze bezwaren dan ook te behandelen (artikel 47 Omgevingsvergunningsbesluit).

De verplichting om de bezwaren over de 'zaak van de wegen' te behandelen komt immers toe aan de gemeenteraad, dit op grond van artikel 8 van het Decreet Gemeentewegen en artikel 47 van het Omgevingsvergunningsbesluit (RvS 20 april 2021, nr. 250.344).

Samen met beroepsindieners dient echter vastgesteld te worden dat de bestreden beslissing geen melding maakt van enige behandeling van de ingediende bezwaren, noch dat hieruit blijkt dat de bestreden beslissing zich hierover gebogen heeft.

Een lezing van de bezwaren laat echter duidelijk blijken dat enkele bezwaren raken aan de beslissingsbevoegdheid van de gemeenteraad inzake de "zaak der wegen" waardoor de bestreden beslissing deze had moeten behandelen, of minstens uit het gevoegde administratief dossier had moeten blijken dat deze behandeld werden.

De gemeenteraad liet dan ook onterecht na alle ingediende bezwaren te behandelen, en voerde hierdoor geen zorgvuldig onderzoek vooraleer hij overging tot het nemen van de bestreden beslissing, noch beschikt de bestreden beslissing zodanig over de vereiste motivering.

De bestreden beslissing is als dusdanig behept met een schending van een substantieel vormvoorschrift, zoals bedoeld in artikel 31/1, §5, van het Omgevingsvergunningsbesluit, doordat de bestreden beslissing niet de vereiste motivering en behandeling van de bezwaren bevat zoals vereist overeenkomstig artikel 47 van het Omgevingsvergunningsbesluit.

De vijfde beroepskritiek is **gegrond**.

- Overwegende dat bovenvermeld gemeenteraadsbesluit aldus dient te worden vernietigd.

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN BESLUIT:

Artikel 1. Het beroep, ingediend door de beroepsindieners tegen het gemeenteraadsbesluit van de gemeente Ranst van 20 november 2023 houdende de goedkeuring van de 'zaak van de wegen' binnen een omgevingsvergunningsaanvraag houdende de realisatie van een autoluwe woonwijk met 28 gezinswoningen aan de Knodbaan 7 te 2520 Oelegem met als

kenmerk OMV_2023079816, is ontvankelijk en in de gegeven mate gegrond. Bijgevolg wordt het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Ranst van 20 november 2023 vernietigd.

Artikel 2. Van dit besluit wordt kennis gegeven aan de indieners van het beroep en het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst en de deputatie van de provincie Antwerpen als de bevoegde vergunningverlenende overheid in graad van beroep.

Brussel, ... (datum).

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS